

Ақпараттық қауіпсіздік және оның құрамдас бөліктері

Орындаған: Төленбеков Ж.
Қабылдаған: Мұрзахметов А.

Орындаған: Төленбеков
Жандос Қабылдаған:
Мұрзахметов А.

ЖОСПАР:

I. Кіріспе

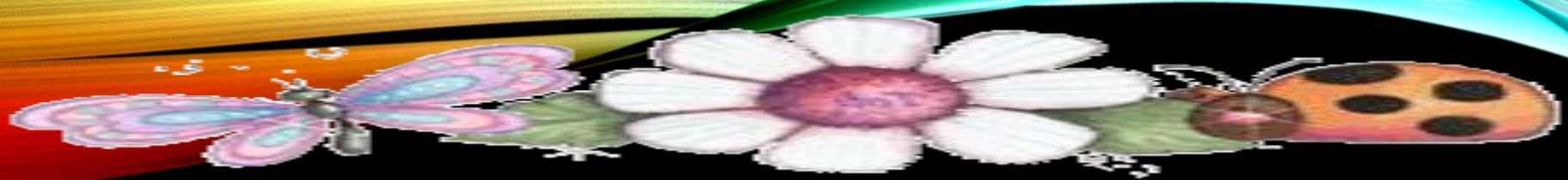
II. Негізгі бөлім

а) Ақпараттық қауіпсіздік

б) Ақпараттың құрамдас бөліктері

III. Қорытынды

IV. Пайдаланылған әдебиеттер

Компьютер - бұл ақпаратты тасымалдайтын, өндейін және жинақтаушы көп функционалды электрондық құрылғы.

Компьютер архитектурасына оның логикалық ұйымдастырылуын, құрылымы мен ресурстарын, яғни есептеу жүйелер құрамын жатқызуға болады.

Ақпарат (лат. *informatio* — түсіндіру, мазмұндау) ұғымы күнделікті өмірден бастап техникалық салада пайдаланылатын көп мағыналы ұғым. Жалпы алғанда бұл ұғым шектеу, байланыс, бақылау, форма, инструкция, білім, мағына, құрылым, бейнелеу, сезіну тағы басқа ұғымдармен тығыз байланысты. Көп адам бұл жайлы Білім дәуірі немесе білім қоғамы тудырғын *Ақпарат дәуірі* туралы айта бастады; ақпараттық қоғам, ақпараттық технологиялар, тіпті информатика, ақпарат ғылымы және компьютер ғылымы назарға көп түсуде, ал “ақпарат” сөзі білдіре бастаған мағыналары ұқыпсыз пайдаланылуда.

Ақпаратты қорғау —

ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге бағытталған шаралар кешені. Тәжірибе жүзінде ақпаратты қорғау деп деректерді енгізу, сақтау, өңдеу және тасымалдау үшін қолданылатын ақпарат пен қорлардың тұтастығын, қол жеткізулік оңтайлығын және керек болса, жасырындылығын қолдауды түсінеді. Сонымен, ақпаратты қорғау - ақпараттың сыртқа кетуінің, оны ұрлаудың, жоғалтудың, рұқсатсыз жоюдың, өзгертудің, маңызына тимей түрлендірудің, рұқсатсыз көшірмесін жасаудың, бұғаттаудың алдын алу үшін жүргізілетін шаралар кешені.

Ақпараттық қауіпсіздіктің өте
маңызды 3 жайын атап кетуге
болады:

қол жеткізерлік (оңтайлық),
тұтастық,
жасырындылық.

Кепілдіктің екі түрі

болады: операциялық Кепілдіктің екі түрі

болады: операциялық және технологиялы

қ Кепілдіктің екі түрі

болады: операциялық және технологиялы

қ. Біріншісі жүйенің сәулеті және жүзеге

асырылу жағына, ал екіншісі - құрастыру

- **Қауіпсіз жүйе**
- Қауіпсіз жүйе - белгілі бір тұлғалар немесе олардың атынан әрекет жасайтын үрдістер ғана ақпаратты оқу, жазу, құрастыру және жою құқығына ие бола алатындай етіп ақпаратқа қол жеткізуді тиісті құралдар арқылы басқаратын жүйе.
- **Сенімді жүйе**
- Сенімді жүйе - әр түрлі құпиялық дәрежелі ақпаратты қатынас құру құқығын бұзбай пайдаланушылар тобының бір уақытта өңдеуін қамтамасыз ету үшін жеткілікті ақпараттық және программалық құралдарды қолданатын жүйе. Жүйенің сенімділігі (немесе сенім дәрежесі) екі негізгі өлшемі бойынша бағаланады: қауіпсіздік саясаты және кепілділік.

▶ Қатынасым мониторуы

▶ Қатынасым мониторуы

– пайдалынушының программаларға неме се деректерге әрбір қатынасының мүмкін болатын іс - әрекеттер тізімімен келісімдігі екендігін тексеретін монитор. Қатынасым мониторуынан үш қасиеттің орындалуы талап етіледі:

□ **Оңашаландық-** Монитор өзінің жұмысы кезінде аңдудан қорғалуға тиісті;

□ **Толықтық**

□ Монитор әрбір қатынасу кезінде шақырылады. Бұл кезде оны орай өтуге мүмкіндік болмау керек;

□ **Иландырылатындық**

□ Мониторды талдауға және тестілеуге мүмкін болу үшін ол жинақы болуы керек.

- Объектінің ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған жұмыстар бірнеше кезеңге бөлінеді:
- даярлық кезеңі,
- ақпараттық қорларды түгендеу,
- қатерді талдау,
- қорғаныш жоспарын жүзеге асыру.

■ Қауіпсіздік тамғасы

- Қатынас мәжбүрлі басқарудың кезінде субъектілер және объектілер қауіпсіздік тамғасы арқылы

байланысады. Субъектінің тамғасы оның шүбәсіздігін сипаттайды. Объектінің тамғасы оның ішіндегі сақталатын ақпараттың жабықтық деңгейін көрсетеді. Қауіпсіздік тамғасы екі бөліктен тұрып: құпиялылық деңгейі және категориялар. Құпиялылық деңгейі реттелген жиынтық құрайды және әр түрлі жүйелерде құпиялылық деңгейлер жиынтығы әр түрлі болуы мүмкін.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

- 1. Е. Балапанов., Б.Бөрібаев., А. Бекбаев т.б. – Алматы
Сөздік – Словарь**
- 2. Информатика және компьютер Б. Бөрібаев., Алматы
1995 жыл. Білім**
- 3. Шаріпбаев А. 2002 жылы., Ысқақова А., Рахметова
А., - Алматы – 2002 – 156 бет.**

**Назар аударғандарыңызға
рахмет!!!**